

اصول کالبد گشایی و نمونه برداری

و

راهنمای تشخیصی یافته‌های کالبد گشایی بیماری‌های
داخلی اهل

نام مؤلف

دکتر فریبرز معتمد

متخصص پاتولوژی

استادیار دانشکده دامپزشکی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

سرافرازان البرز

اصول کالبدگشایی و نمونه برداری و راهنمای تشخیصی یافته‌های کالبدگشایی بیماری‌های دام‌های اهلی

✱ تألیف: دکتر فریبرز معیر

✱ ناشر: سرافرازان البرز

✱ تعداد صفحات: ۱۴۷ صفحه

✱ نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

✱ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۲-۲۲۱-۰۰

✱ شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

✱ قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

کلیهٔ حقوق برای ناشر محفوظ است.

سرشناسه	معیر، فریبرز، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	اصول کالبدگشایی و نمونه برداری و راهنمای تشخیصی یافته‌های کالبدگشایی بیماری‌های دام‌های اهلی/مؤلف فریبرز معیر.
مشخصات نشر	کرج: سرافرازان البرز، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۱۴۷ س: (بخشی رنگی)، جدول.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۶۲-۲۲۱-۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	کالبدگشایی دامی
موضوع	veterinary autopsy
رده بندی کنگره	۱۳۹۶: ۶۴م/QL۸۱۲/۵
رده بندی دیویی	۵۷۱/۳۱۶
شماره کتابشناسی ملی	۴۹۹۱۶۵۸

مرکز بخش: نمایشگاه و فروشگاه تخصصی کتاب دانش‌های خوارزمی

کرج - رجائی شهر - بلوار مؤذن شرقی - روبروی بانک ملی دانشگاه آزاد - پلاک ۳۲

تلفن: ۰۲۶-۳۴۴۲۱۵۹۵-۳۴۴۲۱۶۲۸-۳۴۴۲۱۰۸۱۵

WWW.ketabekharazmi.com

فصل اول: اصول کالبدگشایی

چرا نکروپسی انجام می‌شود؟

دلایل درخواست نکروپسی

اهداف کالبدگشایی

جنبه های کالبدگشایی

اقدامات لازم قبل از باز کردن لاشه

زمان کالبدگشایی

مکان کالبدگشایی

اوتانازی، مرگ آرام و بدون درد

معدوم نمودن لاشه

وسایل کالبدگشایی

مراحل کالبدگشایی

بازرسی خارجی

نحوه خوابانیدن حیوان جهت کالبدگشایی

باز کردن لاشه حیوان

تست دیافراگم

۳۳	معاینه و بازرسی اندام های داخلی
۳۳	معاینه و بازرسی کبد
۳۴	معاینه و بازرسی ریه
۳۶	معاینه و بازرسی قلب
۳۹	معاینه و بازرسی معده ها
۳۹	معاینه و بازرسی روده ها
۳۹	معاینه و بازرسی اندام های ادراری و تناسلی
۴۱	معاینه و بازرسی کلیه ها
۴۲	معاینه و بازرسی سیستم اعصاب مرکزی
	فصل دوم: تغییرات پس از مرگ
۴۴	جمود نعشی
۴۴	اتولیر (تجزیه بافتی)
۴۵	گندیدگی لاشه
۴۵	سرد شدن تدریجی لاشه
۴۵	پرخونی اندام های زیرین ناشی از نیروی جاذبه
۴۵	تغییر رنگ ناشی از نشت رنگدانه ها
۴۶	ملانوز کاذب
۴۶	اتساع و نفخ
۴۷	پارگی و جابجایی اندام های دستگاه گوارش
۴۸	تشخیص زمان لخته شدن خون

فصل سوم: انگل‌های داخلی مهم در دام‌های اهلی

- ۴۹ انگل‌های گوسفند و بز
- ۵۰ انگل‌های اسب و الاغ
- ۵۲ انگل‌های گاو

فصل چهارم: اصول نمونه برداری

- ۵۶ انواع برداشت نمونه
- ۵۷ نمونه برداری بافی (هیستوپاتولوژی)
- ۵۸ نمونه برداری بافت‌ها، عمومی
- ۵۹ نمونه برداری بافت‌های اختصاصی
- ۶۱ نمونه برداری برای آزمایش باکتریولوژی
- ۶۲ نمونه برداری برای آزمایش ویروس شناسی
- ۶۲ ظرف نمونه برداری برای نمونه‌های بافتی
- ۶۳ مشخصات نمونه بافت ارسالی
- ۶۴ مایع پایدارکننده (فیکساتور)
- ۶۴ نکات ضروری در ارسال نمونه بافتی

فصل پنجم: تشخیص بیماری‌های دام‌های اهلی براساس

یافته‌های کالبدگشایی

- ۶۸ یافته‌های کالبدگشایی بیماری‌های باکتریایی مهم دام‌های اهلی
- ۶۸ شاربن (سیاه زخم)
- ۶۸ شاربن علامتی (بیماری پای سیاه)

۶۹	پیلونفریت واگیردار گاو
۶۹	ادم بدخیم
۶۹	کتو، گورم
۷۰	مشمشه
۷۰	پنومونی رودو کوکوسی کره اسب
۷۱	سل
۷۱	یون (پاراتوبرکلوریس)
۷۲	سالمونله
۷۳	بروسلوز
۷۴	لتفادنیت کارئوز
۷۴	هیاتیت نکروتیک عفونی / سیاه (ص)
۷۵	لیتوسپیروز
۷۵	لیستریوز
۷۵	باسیلاری هموگلوبینوری
۷۶	سپتی سمی همورازیک
۷۶	اکتینوباسیلوز
۷۷	اکتینومایکوز
۷۷	کزاز
۷۸	نکروباسیلوز دهانی (دیفتری گوساله)
۷۸	کلی باسیلوز

۷۹	براکسی
۷۹	تب حمل و نقل (پاستورلوز ریوی)
۸۰	پلورو پنومونی واگیردار گاو
۸۰	آنتروتوکسمی
۸۱	اسهال زمستانه گاو
۸۲	یافته‌های کالبدگشایی بیماری‌های ویروسی مهم دام‌های اهلی
۸۲	طاعون گاوی
۸۲	طاعون نشخوارکنندگان کوچک
۸۳	تب نزله‌ای بدخیم
۸۳	اسهال ویروسی گاو - بیماری مخاطی
۸۴	تب برفکی
۸۵	راینوتراکئیت عفونی گاو
۸۵	دیستمبر (بیماری سگهای جوان)
۸۶	مدی - ویسنا
۸۷	آدنوماتوز ریوی
۸۷	تب سه روزه
۸۷	استوماتیت وزیکولر
۸۸	استوماتیت پاپولر
۸۸	اکتیمای واگیردار
۸۸	انسفالیت همراه با آرتریت در بزها

۸۹	کم خونی عفونی اسب
۸۹	طاعون اسبی
۹۰	آنفلوآنزای اسبی
۹۱	آنسفالومیلیت های اسب
۹۱	زبان آبی
۹۱	آبله گاوی
۹۲	آبله گوسفندی
۹۲	هیپاتیت عفونی سگ
۹۳	پان لکوپنی
۹۳	اسهال پاروو ویروسی سگ ها
۹۴	یافته های کالبدگشایی بیماری های انگی مهم دام های اهلی
۹۴	کوکسیدیوز
۹۴	توکسوپلاسموز
۹۴	بازیزوز
۹۴	تیلریوز
۹۵	آناپلاسموز
۹۵	فاسیولوز
۹۵	شیستوزومیازیس
۹۶	یافته های کالبدگشایی بیماری های قارچی مهم دام های اهلی
۹۶	آسپرژیلوزیس

۹۶	بلاستوما یکوزیس
۹۶	هیستوبلاسموزیس
۹۷	آفلاتوکسیکوزیس
۹۸	یافته‌های کالبدگشایی بیماری‌های تغذیه‌ای مهم دام‌های اهلی
۹۸	کمبود ویتامین A
۹۸	کمبود ویتامین های گروه B
۹۹	کمبود ویتامین E
۹۹	افزایش ویتامین (بیپرویت مینوز) A
۹۹	افزایش ویتامین (هیپرویت مینز) D
۹۹	کمبود سلنیوم
۱۰۰	مسمومیت با سلنیوم
۱۰۰	کمبود روی
۱۰۰	کمبود مس
۱۰۱	یافته‌های کالبدگشایی مسمومیت‌های مهم دام‌های اهلی
۱۰۱	مسمومیت با سیانید
۱۰۱	مسمومیت با آرسنیک
۱۰۱	مسمومیت با سرب
۱۰۱	مسمومیت با جیوه
۱۰۲	مسمومیت با نیتрат و نیتريت
۱۰۲	مسمومیت با حشره‌کش‌های ارگانوفسفره

فصل ششم: تهیه مقاطع میکروسکوپی

- ۱۰۳ میکروسکوپ و استفاده از آن
- ۱۰۸ اتواع میکروسکوپ
- ۱۰۸ میکروسکوپ فاز کنتراست
- ۱۰۸ میکروسکوپ پلاریزه
- ۱۰۸ میکروسکوپ الکترونی گزاره
- ۱۰۹ میکروسکوپ الکترونی نگاره
- ۱۱۰ هیستوتکنیک - روش های آزمایشگاهی بافت شناسی
- ۱۱۰ اصول نمونه برداری بافت
- ۱۱۱ روش های آزمایش سلول و بافت
- ۱۱۲ انواع بافت از دید تهیه برش های بافت شناسی
- ۱۱۲ پایدار کردن یا ثبوت بافت
- ۱۱۷ کلسیم گیری بافت ها
- ۱۱۹ آماده کردن بافت
- ۱۲۱ خطاهای پاساژ بافت
- ۱۲۲ انواع قالب ها
- ۱۲۲ روش قالب گیری با پارافین
- ۱۲۳ برش بافت
- ۱۲۳ انواع میکروتوم

- ۱۲۴ تیغه میکروتوم
- ۱۲۴ استقرار برش‌ها بر روی لام
- ۱۲۵ رنگ آمیزی
- ۱۲۵ فرضیه‌های رنگ آمیزی
- ۱۲۵ انواع رنگ‌ها
- ۱۲۵ چسباندن لام
- ۱۲۶ رنگ آمیزی مولی
- ۱۲۹ منابع
- ۱۳۳ ضمیمه: اطلس کالبدگسائی افت‌ها و اندام‌های نرمال و ضایعات پاتولوژیک آن‌ها

مقدمه

کتاب اصول کالبدگشایی و نمونه برداری حاضر به منظور کمک به دانشجویان دامپزشکی، متخصصان پاتولوژی دامپزشکی و دامپزشکان حرفه‌ای جهت دستیابی به روشی علمی در کالبدگشایی سیستماتیک و نمونه برداری صحیح و اصولی برای حصول نتیجه بهتر و تأیید تشخیص بیداری و تدوین گردیده است. همچنین به منظور آشنایی هرچه بیشتر با ضایعات پاتولوژیک بیماری‌ها و تشخیص آنها از طریق نکروپسی، یافته‌های کالبدگشایی بیماری‌های مختلف به طریق بسیار ساده، جد و آوری، کلاسه بندی و ارائه شده است تا مورد استفاده دامپزشکانی که به طور حرفه‌ای در تشخیص از طریق کالبدگشایی می‌پردازند، قرار گیرد.

مبانی این کتاب بر اساس سرفصل درج شده در اصول کالبدگشایی و نمونه برداری و کارورزی کالبدگشایی مرکز تشخیص تهیه شده است تا دانش‌جویان دوره دکترای حرفه‌ای دامپزشکی بتوانند از آن به عنوان منبعی برای مطالعه کامل بهره ببرند.

در فصل پایانی این کتاب سعی شده است تصاویر گویایی از اندام‌های سالم و ضایعات پاتولوژیک در اندام‌های مختلف به همراه تصاویری از ضایعات پاتولوژیک و یافته‌های کالبدگشایی برخی بیماری‌های مهم دام‌های اهلی در قالب یک ادیسو هم حجم به علاقه‌مندان این رشته ارائه گردد.

در انتها بر خود لازم می‌دانم از دو استاد بزرگوار و گرانمایه که تمامی موفقیت خود را مدیون زحمات بی دریغ این دو عزیز می‌دانم، به نیکی یاد کرده و صمیمانه تشکر نمایم.

- استاد ارجمند، **مرحوم دکتر رضا نقشینه** که برای ایشان رحمت بی‌کران الهی و علو درجات خواهانم.

- استاد بزرگوار، **جناب دکتر ایرج سهرابی حقدوست** که از خداوند سلامتی، طول عمر و بهروزی برای ایشان خواستارم.